

ใบรางจืด (สมุนไพร ลำดับ 15) ผู้ประพันธ์ : KU 27

ใบรางจืด

ผู้ประพันธ์ : จตุพร สุวรรณปากแพรง

(๑) เกริ่นนำ

อีกหนึ่งพืช สมุนไพร ไม้พุ่มแต่ค่อย
พาดเรื่อยเปื่อย ใกล้เคียง ไกลไกล ไปทุกที่
ปลูกกระถาง ได้ดีด้วย ทรงสวยดี
เป็นพืชที่ ฤทธิเดช เป็นราชา

คือรางจืด สมุนไพร ไม้เนื้อแข็ง
แม้จะแกร่ง แต่เถานี้ มีคุณค่า
รากใบดอก ก็ล้ำค่า แฝงฤทธา
มีสรรพคุณ ทางยา มากอนันต์

(๒) แห่่งกำเบ็ดแะชื่อท่งกึน

มีทัวไป ในเขตรั๑น ค๑นมา๑น
ไม้ต๑ง๑น ไทยเรามี แ๑ด๑ี๑น
เหน๑ กลาง ใต้ แ๑นนี้ มีเข๑นกั๑น
ทังตามบ้าน ในป่าขั๑น ขั๑นได้๑

แ๑ดภาคกลาง เรียกว่า ข๑บข๑นนาง
๑ีกกำ๑งขั๑งเ๑อกหรือ คี๑ขั๑นนี้
เค๑ร๑เ๑าเ๑ย๑ ใ๑เ๑ว่า ๑ะไม่มี
บ๑ต๑านนี้ เรีย๑ดเ๑ว่า เ๑าใ๑กั๑น

แม่๑๑ง๑๑น เรีย๑ว่า บั๑งกะ๑ะ
๑ีกขั๑งกะ พ๑น๑๑๑เ๑๑ ๑๑๑๑๑นั๑น
ยั๑งมี๑ี๑ ๑๑๑๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑นั๑น
น๑ก๑าก๑นั๑น นั๑น๑ง ข๑ง๑ริ๑ะบุรี

ค๑ย ร๑งเ๑น ใ๑๑ี๑นนี้ ทั๑ะ๑า
ถ้า๑ิตพ๑ด ๑ำไ๑น๑ะ น๑ร๑ริ๑
๑๑๑นแ๑๑๑๑ หรือยั๑แ๑ยั แม่๑ี๑นนี้
ข๑๑๑๑นั๑น เพ๑ข๑บูร๑น เ๑าค๑นั๑น

(๓) ลั๑ษณะทางพ๑ก๑๑๑๑๑๑

ร๑ง๑ี๑เ๑า ไม้๑ี๑๑ย ๑๑๑ี๑๑ยไป
เ๑าเ๑น ไม้ เ๑๑๑๑๑ง ๑๑๑๑๑๑๑น
๑๑๑๑๑๑๑๑๑ ๑ี๑เ๑๑๑๑ ๑ี๑๑๑๑๑๑๑
เ๑า๑๑๑มี ๑ี๑น้ำ๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑๑

ใบนั้นแล้ว รูปไข่ เป็นใบเดี่ยว
สีเขียว ปลายแหลม แฉกถี่ใบ
โคนของใบ มนกว่า ราวหัวใจ
ตามซอกใบ ชัดเจน ห้อยออกมา

ดอกวางตัว ปลายเด่น ออกเป็นช่อ
สั้นหน่อ ปลายกลม ม่วงอมฟ้า
เป็นรูปปาก แตรสั้น อันงามตา
ลักษณะ รูปกรวย ปลายตั้งใจ

ผลวางตัว เป็นฝัก ปลายหักแหลม
สีเขียวแกม งามงด เขียวสดใส
เมื่อดอกแก่ เต็มที่ สีเปลี่ยนไป
เป็นน้ำตาลเข้มไหม้ คล้ายสีดี

(๔) ประโยชน์และสรรพคุณ

วางตัวมี สรรพคุณ หนุนด้านยา
เป็นราชินี สมุนไพร ให้ค่าล้ำ
ทั้งดอกต้น ใบราก สามารถนำ
เอามาทำ ยารักษา แก้อาการ

เป็นราชินี สัตว์อื่น แห่งการถอนพิษ
ช่วยชีวิต พิษได้ ทลายสถาน
ใช้เป็นยา พอกแผล แมงกิ้งก่า
ตามตำหนาน ตำรา ยาแผนไทย

สรรพคุณ ร้างจืด พืชมีฤทธิ์
ช่วยต้านสาร เสพติด ถอนพิษได้
พิษยาเบื่อ ยาน้ำ ยาอันตราย
อีกมากมาย พิษสุรา ยามาแมลง

แมลงสัตว์ มีพิษ สกัดด้วย
ปลา เห็ด หอย งูกัด พิษขี้ผึ้ง
สารตะกั่ว สารเคมี ฤทธิ์แรง
ราชาแห่ง การถอนพิษ พิษิตภัย

มีบางโรค รักษาได้ ใช้ง้างจืด
โรคหอบหืด มะเร็ง เซ็งไฉน
ผดผื่นคัน อาการแพ้ แม้เป็นไข้
แก้ท้องร่วง ก็ได้ หายตีครั้น

ข้ออักเสบ ปวดบวม และรวมทั้ง
โรคเรื้อรัง ก็บรรเทา เป็นเบาหวาน
แก้ร้อนใน ระบายน้ำ ลดความดัน
มากอนันต์ สรรพคุณ ทนหนาวไทย

ยอดแฉะดอก ร้างจืด พืชคุณค่า
เป็นผักปลา พื้นบ้าน ทำทานได้
อาหารเพื่อ สุขภาพ กับข้าวไทย
ปรุงแต่งได้ หลายเมนู มาดูกัน

นายอดอน ไส้แกงส้ม นิยมทำ
หรือจะนำ มาผัด รสจัดจ้าน
จะลวกจิ้ม น้ำพริก คือกเข้กัน
ไข่เสียวดอง ไข่หวาน อาหารไทย

(๕) ข้อควรระวัง

แม้ราจืด สุนัขไพร ให้ประโยชน์
แต่ขี้เคี้ยว ที่ให้โทษ โปรดรู้ไว้
ทานติดต่อกัน ทุกวัน นานเกินไป
จะมีผล ต่อร่างกาย หลายประการ

ต่อระบบเลือด ทำให้ ไทลเวียงง้ำ
เกิดอาการ มีอาการ ประมาณนั้น
ต่อตับไต อดัยวะอ่อน สิ้นล้าคัม
การทำงาน อาจหนักไป จะไม่ดี

กำหนดคำ เรียกว่า พฤษาหาร
จะกล่าวนาน อันใด ให้เข้าที่
ไข้สิดกัน บ่อยบ่อย บ่อยไกรก็มี
คำไหนดี กะเพรา กระเพรา กะเพา

อัน "กะเพรา" เขาใช้ เรียกไม้ล้มลุก
นิยมปลูก เข้าตำรับ ทำกับข้าว
คำ "กระเพรา" เขาไม่มี ที่จะกล่าวน
อัน "กะเพา" เขาอีกถิ่น เป็นงานศิลปะ

ใบรางจืด

ผู้ประพันธ์ : อัญชลี ณ เชียงใหม่

สมุนไพรมะลิ้นจี่อันหนึ่ง
ควรคำนึงถึงคุณล้ำมหาศาล
คือรางจืดตำรับไทยใช้มานาน
ไม่พินบ้านปลูกทั่วไต้หวัน

เป็นพืชเถาขึ้นได้ในเขตร้อน
พบแพร่ในเอเชียทั่วไต้หวัน
ทั้งเมืองจีนอินเดียศรีลังกา
ในพม่ามาเลเซียฟิลิปปินส์

บำบัดพิษของไทยพบได้มาก
มีทุกภาคปลูกไว้ได้ทรัพย์สิน
เติบโตเร็วขึ้นง่ายทุกสภาพดิน
ในท้องถิ่นทั่วไปใช้มานาน

รางจืดเป็นราชายาถอนพิษ
มีหลายชนิดเรียกกันต่างสถาน
กำลังขำเฝือกเครือเขาเขียวเรียกตามภาค
ออกคำขานต่างไปไม่รังไร

มีเนื้อแข็งพาดพันตามต้นไม้
จัดอยู่ในกลุ่มวงศ์เหิงเอกราหมเอ
เถาเป็นข้อปล้องกลมเขียวดลลล
เอกรดเอกรช่อห้อยลงตรงช่อใบ

ลักษณะของ ใบเป็นใบเดี่ยว
มีสีเขียวเอกรเข้มดูสดใ
รูปร่างเป็นทรงคองละม้ายคล้ายหัวใจ
ตรงโคนใบดูเว้ายาวแหลมเรียว

วางสัตนั่นแบ่งสายพันธุ์สามชนิด
ดอกรุ่นยชนิดม่วงอมฟ้าพาดเอกรเขียว
คือสายพันธุ์วางสัตเถางามจริงเขียว
เถาเกาะเกี่ยวไม้อื่นตามต้นเถา

วางสัตต้นดอกรสีเหลืองเหมือนดอกรถ
ขึ้นได้ทั่วต้นสูงทรงพุ่มหนา
นิยมใช้ใบรากมาทำยา
ด้วยเชื่อว่าแก้คุณไสยขับพิษดี

ใช้ประเภทจัดไว้ในกลุ่มว่าน
ทำอาหารคล้ายขมิ้นเหลืองสดสี
ต้นเป็นหัวใต้ดินกลีบหนอมมี
สายพันธุ์นี้ทำหัวว่านมาทำยา

ขยายพันธุ์ด้วยเถา ไม้ปักชำ
โดยการนำเถาแก่ตัดทำอนุกรม
ให้มีตาติดอยู่สองสามตา
ปักชำกล้ำฤดูฝนฝนหน้าใจ

สรรพคุณรางจืดนั้นมีมาก
ใบและรากเป็นยาขจัดพิษไข้
ดับควมร้อนกระหายน้ำแก้ร้อนใน
ถอนพิษไข้และพิษยาฆ่าแมลง

รางจืดใช้ประโยชน์ได้หลายหลาก
เถาใบรากมีคุณค่ามาแต่ดง
โรคผิวหนังขึ้นเม็ดเลือดดำแดง
ตากจนแห้งบดไว้ใช้ได้นาน

ดอกรางจืดบดละเอียดเอากากออก
น้ำสีม่วงของดอกทำของหวาน
ใช้ทงฆ่าเชื้อด้วยน้ำรับประทาน
ใช้ธรรมชาติไล่อาหารเน่าเปื่อยคั่ง

ทุกส่วนของรางจืดนี้มีสาร
ช่วยต่อต้านอนุมูลอิสระหน้าของใส
ลดการก่อเซลล์มะเร็งสบายใจ
ลดสารพิษช่วยให้อายุยืน

ใช้พอกแผลแก้ไขอาการปวด
ทาบริเวณแผลจนหายไม่ต้องฉีดยา
อาการบวมแผลอักเสบหายกลับคืน
ร่างกายฟื้นจากพิษหมดฤทธิ์ไป

วางเลือดเพิ่มประสิทธิภาพการรักษา
ใช้เป็นยาต้านโรคเรื้อรังได้
ทั้งยังลดต้านไวรัสให้หายได้
สมุนไพรร่างเลือดยี่สิบ

บำบัดคนไข้ที่ใช้ยาเสพติด
ได้เป็นพิษจากอาหารพานหายหน้า
หรือเจ็บป่วยมีอาการจากสารเคมี
วางเลือดดีปลูกไว้ใช้ได้พลัน

ลดระดับปรับน้ำตาลที่ในเลือด
ไขมันเห็นชัดจากหายไม่เหี้ยน
ช่วยกระตุ้นหัวใจปรับความดัน
ใช้ป้องกันหลอดเลือดตีบสมองตาย

หญิงหลังคลอดดีได้ให้เลือดขึ้น
ช่วยกลับฟื้นปวดเมื่อยเหน็ดเหนื่อย
ขับน้ำคาวปลาปรับสภาพของร่างกาย
ดูแลสุขภาพดีพรรณนั้นแต่ดั้ง

ข้อจำกัดระมัดระวังในการใช้
สมุนไพรเชิงเดี่ยวควรนึกถึง
หากใช้ขนาดต่อเนื่องต่อเนื่องค้ำนึ่ง
ผลเสียซึ่งอาจเกิดกับตับไต

ต้นรางจืดพืชดีมีประโยชน์
โทษเล็กน้อยควรระวังตั้งนานไซ
เพียบพร้อมด้วยคุณค่าสมุนไพร
มีต้นไว้จำเป็นใช้จำเป็นยา

ตามรอบรรูปปลูกได้ไม่ลำบาก
ประโยชน์มากเก็บใช้ไม่ยุ่งยา
ยามมีดอกสีเขียวมละลานตา
ควรสรรหามาปลูกทุกใจดี

ใบรางจืด

ผู้ประพันธ์ : สกิตยพันธ์ุ ธรรมสกิตย

ราชาแห่งการถอนพิษ

สมุนไพรรักษาพิษ
ผู้พิษิต พิษร้าย ให้วางหาย
ราชาแห่งการถอนพิษ ฤทธิ์เกรียงไกร
เดินทางไกล ติดตัวได้ มั่นใจดี

สังฆะสีธ งามรางจืด หรือรางจืด
มีถิ่นเกิด ทั่วไทย หลายท้องถิ่น
พืชในวงศ์ เทอทิโอบลาหมะ Acanthaceae
สมุนไพรมากมี ตรีธนา

ชื่อสามัญ หน้ Blue Thumphet vine
หรือ Laurel clovne ไข่ท้อท้อ
ชื่อลาติน Thumbergia laurifola
ครอบภพ ในยาม ห้ามเผอเรอ

ชื่อท้องถิ่น รางเย็น คาย ย่ำแย
เครือเขาเขียว แอดแอ พอหน้อยเต้อ
บั้งก่าละ ชั้งกะ ๑๑๑๑๑๑๑
บางทีเจอ น้านอง ขอบชะนาง

พรรณไม้เลื้อย ไม้เถา เถาเป็นปล้อง
เกาะต้นของ ไม้อื่น ขึ้นรอบข้าง
ลำต้นเขียว เลื้อยเลี้ยว เกี้ยวทุกทาง
พันพันอย่าง รุงรัง รังยอแต่ไม้

จัดเป็นพืช สมุนไพร ในป่าขึ้น
ขึ้นตามดิน ทิ้งไป หาได้ง่าย
ขยายพันธุ์ ธรรมชาติ เถาขมิ้นได้
จัดเป็นไม้ เลี้ยงง่าย โตได้ไว

ใบรางจืด ใบเดี่ยว ติบข้าง
รูปลักษณะดั่ง หัวใจ หรือรูปไข่
ใบมนแฉ่ว ปลายเรียวแหลม ตามเส้นใบ
งอกออกจาก โคนใบ มุ่งไปปลาย

ดอกรางจืด ช่อห้อย ย้อยลงมา
ให้สีม่วง อมฟ้า แล่มีกลิ่น
ใบประดับ สีขาวประแดง แซงกันใบ
ดอกรูปแตร ใสใส คล้ายกรวยกลม

กลีบเชื่อมติด เป็นหลอด ถึงโคนดอก
ในโคนดอก มีน้ำหวาน สะอ้านดม
ผลรางจืด รูปลักษณะ ฝักทรงกลม
ปลายฝักก้ม เป็นระงวย ทายแต่ยกปลาย

มีประโยชน์ ยิ่งใหญ่ ไร้ที่อนพิษ
ใช้แก้พิษ ต่างต่าง อย่างมากมาย
แมลงสัตว์ กัดต่อย พิษคนต่อยคลาย
แก้ยาเบื่อ พิษร้าย ได้สารตะกั่ว

คนชนบท ท่างไกล โรงพยาบาล
ควรปลูกไว้ ร้างซัด ยืดแนวรั้ว
ใช้แก้ขี้ด ขจัดพิษ เพื่อมิตรหัว
ก่อนเส่งตัว โรงหม้อ ใช้รักษา

ส่วนที่ใช้คือใบ ราก เถาสด
เพื่อใช้สด สารตกค้าง ต่างต่าง ได้
ปัจจุบัน เหล่าสารพิษ เกษะติดกาย
อาจเติบโต เป็นมะเร็ง นำเกรงฤทธิ์

โองกาเกิด โรคร้าย ได้ทุกวัน
ควรป้องกัน ด้วยรางซัด พืชใบเล็ก
สมุนไพร ยิ่งใหญ่ ใช้แก้พิษ
ช่วยประสิทธิ ประสาทช่วย ภัยรานรอน

สรรพคุณ รางซัด ถมถิตน้ก
เถาและราก กินได้ ถ่ายพิษร้อน
แก้อาการ กระหายน้ำ ทำพิษอ่อน
เป็นยาถอน พิษไข้ ได้อย่างดี

ใบรางจืด ตรีฟลิดา ลูมาเซียแก้
พอกบาดแผล ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก
บรรเทาอาการ ผื่นแพ้ แก้คันได้
มีฤทธิ์ แก้พิษ ยาสมาแมลง

ยาสมาแมลง หนึ่งข้อหนึ่ง ขั้วอินทนิล
พาราควอต ตักร้าย ภัยแล้ง
อันตราย ถึงชีวิต พิษร้ายแรง
ขี้เถ้าแดง แก้วงกต์ ตัดขี้เถ้า

ผลวิจัย รางจืด ยืดชีวิต
ใช้พืชพิษ ร้าย ได้ดีกว่า
ร่วมกับยา แอนบิโอบัน มันทฤษฎา
สิ่งช่วยเพิ่ม อัตรา การรอดตาย

หนูทดลอง ต้มสาร มาลา ไรออน
ใช้ตัดตอน ด้วยรางจืด ยืดชีพได้
ช่วยแก้พิษ พิษและสัตว์ อันตราย
แมงดาทะเล พิษร้าย คล้ายปักเป้า

สาร Tetro toxin กินถึงตาย
ร้ายใจ ไล่พิษ ฤทธิ์รุนแรง
ใช้รางจืด ราก ใบ ไล่แผลเข้า
พิษปักเป้า หลีกเว้น เหน้พ่นภัย

คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ทดลองใช้ สารสกัด ตั๊กแตนเห็ด
พบว่าเห็ด แอลกอฮอล์ ขมิ้นชัน
ความขี้มีเคี้ยว หนูตะเภา เขาเบาบาง

ว่านางจืด ลดระดับ โรคเบาหวาน
ลดน้ำตาล ในเลือด เห็ดได้บ้าง
เบต้าเซลล์ ตับหนู ฟันฟู้ง
ชี้แนวทาง เชื้ออาจ น้ำตาลไป

นางจืด ใช้ กิจการ ด้านมะเร็ง
เพราะไม่เร่ง สารใด กลายพันธุ์ได้
ไม่กระตุ้น เม็ดเลือดแดง ขยายใหญ่
ต้านไม่ให้ ภัยอภิมุข ประชิตนาน

สารสกัด นางจืด อดทนดี
มีฤทธิ์ ลดละ อดระสาร
ทั้งต่อต้าน การอักเสบ เก็บฤทธิ์นาน
ผดผื่นคัน อดุ๊กอื้อ ไข้ทุเลา

นางจืด ใช้ ได้ดี มีอนามัย
ดีกว่า ใช้ มังคุด ถึงสองเท่า
สกัด ใช้ สภาพครีม ดีใช้เบา
คุณภาพเท่า สะเตียรอยด์ ใช้สองดี

ใบรางจืด

ผู้ประพันธ์ : โกวิท ธีรวิโรจน์

รางจืด สมนไพร ไทยถิ่นหนึ่ง
เป็นพืชซึ่ง รู้จักกัน มานานหลาย
ศรรพคุณ...เด่นดี...มีมากมาย
ปลูกดูแล รักษาง่าย อยู่ได้นาน

จัดอยู่ใน วงศ์ เหงือกปลาหมอ
เป็นไม้เถา มีปล้องข้อ ลำพองอ้วน
ข้อฉิดแฉก แตกต่าง ตั้งพบบาน
ตามถิ่นฐาน...ในแคว้น...เขตธานี

“อ่านรางจืด ขอบชะนาง บั้งกะละ”
“คาย ขี้จี่...แฉดแฉ...ย่ำแย้”นี้
“เครือเขาเขียว น้ำนอง”ของสระบุรี
“ดูเหว่า” ชาวปัตตานี ที่เรียกกัน

พืชเขตร้อน แลอบลู่ม เพิ่มพูนผล
ประโยชน์ล้วน เหลือหลาย ไม่แปรผัน
สรรพคุณ ฤทธิ์รักษา และป้องกัน
เหล่าโรค..พยาธิ...มานานนม

“ราชาแห่ง การถอนพิษ” ประดิษฐ์
ฤทธิ์มากชั้น ลวดทฤษฎี สร้างสุขเสริม
รางวัลดี... พิษเสริมไพร... ไทโยนิยม
พึงระดม..ปลูกเสริม..เพิ่มจำนวน

สรรพคุณ รางวัล พิษกุณเฑาะ
มากชั้นเหนือ ต่อประชา คราบันป้อน
จากโรค...พยาธิ...ที่รบกวน
ลดชอกช้ำ คร่ำครวญ ของมรดกชน

ตัวอย่าง ดังจะกล่าว คร่ำครวญนี้
แก้ร้อนใน.....ได้ดี.....มีเหตุผล
กระหายน้ำ หมด ไป ในบัดดล
ถอนพิษ ไข้ ให้คน จนบางเบา

รักษาแผล..ไฟไหม้..ได้สะดวก
นำร้อนลวก ทายทต ลวดทฤษฎีเสริม
อาการแพ้ ผดผื่นคัน ภัยบรรเทา
มีต้องเกา เจ็บแสบ ล้าง แสบทั่วกาย

ช่วยแก้พิษ อากสิทธิ์ และพิษยา
เช่นพิษปลา บักเบ้า เจ้าฉายร้าย
อีกแมงดา ทะเลนี้ ช่วยคลี่คลาย
ความผิดปกติ ร่างกาย ได้อย่างดี

ยาฆ่าแมลง ฆ่าหญ้า ข้างหน้ากล้วย
ใช้กันทั่ว ทั่วประเทศ แหล่งหญ้านี้
พิษแรงล้ำ...ทำถึงตาย...ถวายชีวิต
รางวัลดีมี ฤทธิ์แก่นั่น ช่วยบรรเทา

ต้านพิษสาร ตะกั่ว ไม่ ทำลายสมอง
ผลทตลลลล ช่วยได้ มากมายแล้ว
ลดเสพติด ยาบ้าร้าย ให้บางเบา
แก้เซื่องซึม ต้มเหล้า เมาค้างคลาย

ช่วยถอนพิษ ยาเบื่อ ไล่จางลง
สมประสงค์ คุมเบาหวาน ความดันได้
ต้านอนุมูล...อิสระ...มะเร็งร้าย
อีกเสบหาย มลายสิ้น จากอินทรี

ประโยชน์ช่วย บังแสง แดดแรงกล้า
ขมบุปผา...พกาช่วย...รอยสดี
ดอกรางจืด งามน้ามอง ต้องฤดี
เหล่าสตรี..วันรมย์..สมดังจิตต์

ใบรางจืด

ผู้ประพันธ์ : กุศล คำเพราะ

รางจืด จัดอยู่ใน วงศ์เหงือกปลาหมอ
Laurel clock vine ก็อาจเรียกขาน
เป็นไม้เลื้อย เพ็ช้อย่าง แกร่งทนทาน
จากโบราณ ธารลำ ลำส้มไพร

เถยรสดีใบ หัวใจรูป ปลายเรียวแหลม
ม่วงสีดอก ออกเข็มฟ้า หน้าหลังใหญ่
โคจรปรกฤษ สดยหักดิบ กรอบบานใหญ่
บรรจุใน ใสน้ำหวาน พานแมลงไซ

คราออกผล สันงามฝัก ปลายมั่งงอ
ครั้นแก่พอ ก็แตก แยกออกได้
โปรยปราย เมล็ดล่อง ลมปลิวไป
แล้วงอกใหม่ ให้เถาต้น ทนล่อ

เป็นราชภั แห่งการถอนพิษ รีดลงผ่อน
บรรเทาพิษ อาการถอน ถึงมีอหม
ทั้งใบราก เถาสดหมดนี้มีฤทธิ์
นำมาต้ แต่งสาร เสริมแกร่งกาย

ช้อยลดเล็ก ยาน้ำ สุราเมา
แลบรรเทา อากาญแพ้ แก้กะหาย
ลดพิษจากยา ฆ่าแมลง แผลงูร้าย
พิษจากยาเบื่อหาย มลายลงพลัง

ลดน้ำตาล ในเลือด เห็นร้อนใน
รักษาแผลไฟไหม้ ให้อุจจารต์
ถอนพิษไข้ ให้อาเจียร อยู่ยงครัน
ยังหลากหลายนั้น อันสรรพคุณ สมนไพร

ปลูกประดับ กับคามเขต ใต้ชนันท์
เป็นข้มพัก ฝนคลายร้อน คลอนเหงา ได้
สายลมพริ้ว คุ้มเงา เกล็ดอกใบ
แสนชื่นใจ ได้อยู่ใกล้ ไทยภูมิปัญญา

